

Podatki o publikaciji

Izdaja: Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije,
Cesta Žalskega tabora 2, 3310 Žalec
Urednica: Alenka Ferlež Rus
E-pošta uredništva: alenka.ferlez-rus@ihps.si
Uredniški odbor: Alenka Ferlež Rus in Silvo Žveplan

ISSN 2536-2372 (za spletno izdajo)

Letnik 30, št. 15

26. julij 2024

Tretje zatiranje ameriškega škrtatka

Na območju vinorodnega pod okoliša Šmarje – Virštanj, Slovenskih Konjic in Spodnje Savinjske doline je vinska trta v fenološki fazi BBCH 79 (večina jagod se med seboj dotika). V vinogradih najdemo predvsem odrasle osebke ameriškega škrtatka, še vedno pa tudi ličinke L4 in L5 razvojnega stadija.

Sporočamo vam, da je čas za 3. škropljenje proti ameriškemu škrtatku, ki je poleg odstranjevanja okuženih trt ključni ukrep za preprečevanje širjenja zlate trsne rumenice, zato je nujno čim bolj znižati populacijo prenašalca ameriškega škrtatka.

Tretje škropljenje je treba opraviti **v celotnem okuženem območju** razmejenega območja zlate trsne rumenice občin: **Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Rogatec, Podčetrtek, Kozje, Bistrica ob Sotli**. V **varovalnem pasu** občin: **Oplotnica, Zreče, Vojnik, Slovenske Konjice, Šentjur**, 3. škropljenja ni treba opraviti, če vinogradnik sam spremlja ulov ameriškega škrtatka z rumenimi lepljivimi ploščami, kot je opisano v nadaljevanju tega obvestila in ulov po 2. opravljenem škropljenju ne presega praga 4 škrtatki na eno ploščo na teden. V kolikor še niste, je po 2. opravljenem škropljenju proti ameriškemu škrtatku potrebno izobesiti rumene lepljive plošče.

3. škropljenje je na območju Štajerske (občine: Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Rogatec, Podčetrtek, Kozje, Bistrica ob Sotli, Oplotnica, Zreče, Vojnik, Slovenske Konjice, Šentjur) treba opraviti med 26. julijem in 4. avgustom.

Opozarjamo, da je zatiranje ameriškega škrtatka je **obvezno**:

- **v vinogradih** za pridelavo grozdja in na trti v brajdah in ohišnicah na razmejenih območjih zlate trsne rumenice (v okuženih območjih in varovalni pasovih),
- **v matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah** povsod po Sloveniji.

V matičnih vinogradih, matičnjakih ali trsnicah so obvezna 3 tretiranja povsod po Sloveniji, obvezno je tudi spremljanje odraslih škrtatkov z rumenimi lepljivimi ploščami (RLP), ki jih izobesimo v začetku julija, ko se običajno začnejo pojavljati odrasli škrtatki. Spremljanje z RLP je opisano v nadaljevanju.

Za spremljanje ulova ameriškega škrtatka v vinograd za pridelavo grozdja, matični vinograd, trsnico ali matičnjak izobesimo najmanj 3 RLP. Če je površina večja od 2 ha, število plošč ustrezno povečamo, kot je navedeno v spodnji preglednici:

POVRŠINA (HA)	ŠTEVILO RUMENIH LEPLJIVIH PLOŠČ
do 2	3
nad 2 do 5	6
nad 5	9

RLP pregledujemo 1 x tedensko, pri pregledu s plošče odstranimo ulovljene škrtatke. Ulov redno beležimo. Plošče je treba menjavati na 14 dni, ker lepilo sčasoma popusti, zato se posledično škrtatki slabše lovijo.

Obvestila vinogradnikom

Ulov ameriškega škrdatka spremljamo v vinogradih za pridelavo grozdja do konca avgusta, v matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah pa do sredine septembra.

Kdor ameriškega škrdatka ne pozna, se lahko obrne na Oddelek za varstvo rastlin Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenje ali si pomaga s Pripomočkom za prepoznavanje različnih razvojnih stadijev ameriškega škrdatka [na spletnih straneh NIB](http://projects.nib.si/fdgameplan/wp-content/uploads/sites/46/2016/04/fotografije-preimagnalni-stadiji-imago-A%C5%A0.pdf) (<http://projects.nib.si/fdgameplan/wp-content/uploads/sites/46/2016/04/fotografije-preimagnalni-stadiji-imago-A%C5%A0.pdf>).

Kontaktne podatke institucij, ki so vključene v javno službo zdravstvenega varstva rastlin, so dostopni na [spletni strani Uprave](https://www.gov.si/teme/javna-sluzba-zdravstvenega-varstva-rastlin/) (<https://www.gov.si/teme/javna-sluzba-zdravstvenega-varstva-rastlin/>).

Spremljanje ulova ameriškega škrdatka je opisano tudi v [zloženki o zlati trsni rumenici in ameriškem škrdatku](https://www.gov.si/zlata-trsna-rumenica/), ki je objavljena na spletni strani Uprave (<https://www.gov.si/zlata-trsna-rumenica/>).

OPOZORILO:

Pripravki, ki se uporabljajo za zatiranje ameriškega škrdatka, so nevarni za čebele. Pred tretiranjem je treba pokositi cvetočo podrast v vinogradu oziroma na drugi način preprečiti, da bi jo fitofarmacevtsko sredstvo (FFS) doseglo.

Za 3. škropljenje proti ameriškemu škrdatu se lahko uporabijo naslednja fitofarmacevtska sredstva:

FFS	Akt. snov	Odmerek	Število dovoljenih tretiranj v eni rastni dobi	Karenca (dni)	Opombe
ASSET FIVE	piretrin (4,65%)	0,96 L/ha	tri	7	
BIOTIP FLORAL	piretrin (1,86%)	1,6 L/ha	tri	3	
DECIS 100 EC	deltametrin (10%)	75 ml/ha	eno	7	v fenofazah po BBCH od 15 do 89
FLORA VERDE	piretrin (1,86%)	1,6 L/ha	tri	3	
MAVRIK 240 EW	tau-fluvalinat (24%)	0,2 L/ha	dve	21	
MOVENTO SC 100	spirotetramat (10%)	0,7 L/ha	dve	14	Zaradi doseganja perzistentnega učinka je obvezna samostojna uporaba, mešanje z drugimi FFS se zato odsvetuje
SIVANTO PRIME	flupiradifuron (20%)	0,5 L/ha	eno	14	uporablja se samo do BBCH 81

POMEMBNO:

Vinogradniki morajo vsa FFS uporabljati v skladu z navodili za uporabo in navedbami na etiketi. Pri uporabi FFS je treba upoštevati Pravilnik o pravilni uporabi fitofarmacevtskih sredstev (Uradni list RS, št. 71/14, 28/18, 56/22 in 155/22).

Učinkovitost tretiranja je zelo odvisna od učinkovitega nanosa FFS, zato je priporočljiva uporaba klasičnih pršilnikov. Da dosežemo dobro omočenost rastlin in povečamo učinkovitost insekticidov, priporočamo povečano porabo vode (vsaj 400 l/ha) in uporabo močil.

Vinogradi za pridelavo grozdja – ekološka pridelava:

V vseh razmejenih območjih so obvezna najmanj 3 tretiranja z enim od pripravkov na podlagi piretrina: **Biotip floral**, **Flora verde** ali **Asset five**. Teh pripravkov se ne sme uporabljati v vročini in na neposredni sončni svetlobi. Priporoča se uporabo v večernih urah in pri nižjih temperaturah zraka. Za

Obvestila vinogradnikom

dobro delovanje je potreben ustreten pH in sicer pod 6.5. Zaradi boljše učinkovitosti zatiranja je priporočljivo, da se pri uporabi teh sredstev škropilni brozgi doda ustrezno močilo oziroma adjuvant. Pomembno: uporabi se močila, ki so dovoljena v ekološki pridelavi.

Vinogradi za pridelavo grozdja - integrirano varstvo:

Pri tretjem tretiranju imajo prednost kontaktni pripravki: **Asset five**, **Biotip floral**, **Flora verde** ali **Decis 100 EC** ali **Mavrik 240 EW**. Aktivno snov deltametrin (Decis 2,5 EC ali Decis 100 EC) lahko uporabimo samo 1 x v rastni sezoni. Upoštevati je treba, da je karenca za pripravek Mavrik dolga 21 dni. Uporabimo lahko tudi pripravek **Sivanto prime**. Pri tem je treba upoštevati, da se lahko Sivanto prime uporabi samo 1 x v rastni sezoni. Če so vremenske razmere ustrezne – če je zračna vlaga visoka, npr. takoj po dežju, lahko uporabimo tudi pripravek **Movento SC 100**. Movento SC 100 lahko uporabimo 2 x v rastni sezoni.

Število tretiranj po občinah – integrirano varstvo:

Okuženo območje (Štajerska) Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije	Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Rogatec, Podčetrtek, Kozje, Bistrica ob Sotli	3 tretiranja;
Varovalni pas vključno z žarišči okužbe (Štajerska) Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije	Oplotnica, Zreče, Vojnik, Slovenske Konjice, Šentjur	3 tretiranja; če imetnik sam spremlja ulov odraslih škržatkov z rumenimi lepljivimi ploščami in so po 2. tretiranju ulovljeni manj kot 4 škržatki na eno ploščo na teden, 3. tretiranja ni treba opraviti.